

Beste leden,

Neutraal Moresnet, een geografisch taartpuntje van slechts 3,44 km² (*de gemeente Tervuren is tienmaal zo groot!*), dat tussen 1816 en 1919 zelfstandig was, had een zinkmijn, een burgemeester en een leger in de vorm van één veldwachter. Monaco en Vaticaanstad zijn nog kleiner. Maar Monaco (2.02 km²) heeft zijn casino en prins Albert II. Vaticaanstad (0,44 km²) heeft Sint Pieter en paus Franciscus. Dat en nog veel meer konden we onder meer vernemen tijdens de lezing van Tim Peinen over de Oostkantons.

Ons bestuur kan enkel blij zijn dat onze activiteiten in oktober steeds meer en meer leden konden bekoren: 73 aanwezigen op voornoemde lezing en 38 op de bus voor onze daguitstap naar Diest. Dat smaakt naar meer! In december hebben we onze 2de Sinterklaaskwis (*i.s.m. Okra-Tervuren Centrum*) en een interessante lezing van Marcel De Cleene over dierensymboliek in ons leven.

Op donderdag 11 januari 2024 hebben wij dan ons traditioneel Nieuwjaarsbanket in de zaal van Sint Jansevents. Ondanks de stijgende prijzen (*onze kas legt een deel bij*) hebben we een all-in menu kunnen samenstellen met variatie en vooral met kwalitatief hoogwaardige gerechten. Wij hopen op jullie aanwezigheid.

Het bestuur.

Onze volgende lezing:

14u30' – zaal De Wilg.

donderdag 7 december 2023

De dierenwereld is intens verweven met onze cultuur. Waarom prijken weerhanen op onze kerktorens en leeuwen of adelaars op vlaggen? Waarom eet men in Noordwest-Europa geen of nauwelijks paardenvlees, maar in Zuid-Europa wel veel? Hoe keek men in de oudheid tegen dieren aan? Deze voordracht geeft een antwoord op zulke en vele andere vragen. De Cleene studeerde aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij koos voor de biologie. Hij bleef er heel zijn carrière verbonden als onderzoeker en docent.

Iedereen heeft een sterrenbeeld, maar wist je ook dat je naast je horoscoop ook een geboortebloem hebt? Aan iedere maand zit een specifieke bloem verbonden en deze zegt ook veel over jouw karakter!

In december zijn dat de **HULST** en de **KAMERNARCIS**. De hulst en kamernarcis staan allebei voor hoop en geluk. Twee prachtige bloemen die exact passen bij deze geboortemaand. Hartelijke gelukwensen aan onze leden die in december een kaarsje meer mogen uitblazen: Véronique Campe, Nicole Reniers, Odette De Brouwer, Bob Nootens, Renée Vanbellen, Noëlla Janssens en Jacqueline De Buys.

Tevens hartelijk welkom aan onze nieuwe leden: Lynn De Maesschalck en Pol Vande Velde.

Terugblik van onze daguitstap naar Diest

Op dinsdag 24 oktober trokken we met 38 NEOS-leden op ontdekking in Diest, maar eerst en vooral wensen wij beterschap aan Ivo Pullings en Etienna Van Overloop, die wegens gezondheidsproblemen, niet aanwezig konden zijn.

distilleerderij De Korhaan.

Ditmaal was het met Violettacars dat we de trip maakten. Met Michel aan het stuur vertrokken we stipt op tijd in zijn nieuwste Setra-bus: het neusje van de zalm, perfect geveerd zodat je zelfs de putten in het wegdek niet eens voelt. Eens de traditionele file aan The British School voorbij baande de bus zich een weg zonder enige weerstand te ondervinden zodat we te vroeg op de citadel van Diest aankwamen. Geen tijd meer om een koffie te drinken, maar ik had verzwegen dat ik eigenlijk een specialist was van Diest. Met Allerheiligen kom ik bijna jaarlijks naar deze stad om de Allerheiligenkapel en de jaarmarkt te bezoeken én om enkele flessen allerheiligenjenever te kopen die eigenlijk brandewijn is en geproduceerd wordt door

Met een schare vrijwilligers daalde ik toch al voor een eerste keer de trappen van de Allerheiligenberg af en maakten een kleine wandeling naar de markt en terug. Aan de ingang van het Pegasus Museum kregen we een hele collectie gidsen te zien: er stonden twee gidsen van de nachtwachters van Diest, twee gidsen van het museum en dan nog gids Roel die door de toeristische dienst gestuurd was. Ze zijn niet beginnen vechten al lagen er genoeg geschikte wapens voor het grijpen. Onze groep werd in twee verdeeld: we zouden achtereenvolgens het museum en de citadel bezoeken of in omgekeerde volgorde.

Luitenant-kolonel Johan Peeters gaf ons een gedreven rondleiding door het museum. We leerden dat er in het leger ook potloodslijpers en papierkakkers aanwezig zijn maar de citadel was eigenlijk een opleidingscentrum voor de special air service, afgekort SAS. Para's bestonden niet in het Britse leger in 1940, wel al in België. Vroeger was een parachute 50 vierkante meter groot, vandaag honderd en men legde ons precies uit hoe men uit een vliegtuig sprong met bijhorende parachute.

Roel leidde ons rond op de citadel en in de donkere gangen. Diest had een strategische ligging en na 1830 probeerden de Nederlanders België te heroveren maar we werden in Diest, voorwaar de schildwacht van de Demervallei, tegengehouden. Vanaf 1920 verdween het militaire belang van Diest en kwamen de gebouwen van de citadel meer en meer leeg te staan.

Nu zijn er nog het Pegasusmuseum en enkele onderwijsinstellingen gevestigd. Met onze bus reden we van de citadel naar beneden naar een grote parking en vandaar moesten we nog 600 meter te voet wandelen tot aan Nicky's catwalk. Opgelet voor de verraderlijke treden maar voor de rest eten van goede kwaliteit, snelle bediening, frieten, kroketten, puree en sauzen a volonté.

Na de maaltijd scheen de zon en kregen we twee gidsen van Diest toegewezen: dezelfde Roel en Jeanine die ik ook al kende want ik was nog in mei in Diest geweest met de parochie van Tervuren. Jeanine dacht zelfs dat ik de pastoor van Tervuren was. We leerden dat de inwoners van Diest twee bijnamen hebben: mosterdschijters en “loterbollen”. Mosterdschijters omwille van de potten mosterd die men op de kerktoeren gezet had waarbij de vijand dacht dat het kanonnen waren maar ook het nuttigen van pannenkoeken met boerenwormkruid heeft soms versneld toiletbezoek als gevolg.

Loterbol: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Loterbol>

In de kerk kregen we uitleg over het leven van Jan Berchmans wiens devies was: “Doe het meest gewone op een buitengewone manier”. Ook veel informatie over de levensloop van Filips-Willem en de band tussen Diest en Oranje. Dan door de Koning Albertstraat naar het Begijnhof. Daar leerden we onder andere dat alleenstaande vrouwen in de Middeleeuwen als bron van verleiding gezien werden en dat ze dus beter in groep samengebracht werden, onder het toezicht van een man.

Onze gids Jeanine speelt zelfs toneel als begijntje en ze mocht kiezen tussen de rol van braaf of stout begijntje en ze koos dan maar voor de brave versie. Alles bijeen hadden we in de namiddag al heel wat afgestapt en terugkeren naar het centrum van Diest zou wel iets te veel van het goede zijn geweest. Daarom stond onze bus ons op de wachten aan de uitgang van het Begijnhof, naast het stedelijk zwembad, een optie die door meerdere touroperators gebruikt wordt. We waren rond 18u20 terug in Tervuren.

Jan De Broeck.

Terugblik van de lezing van Tim Peinen over “Blootvoets door Duitstalig België”

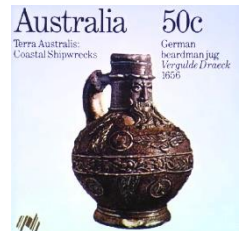
Zoals sommigen de drang hebben om geregeld naar een ver continent te reizen, zoekt Tim Peinen (<https://www.jenseitsvonbelgien.eu>) het al heel zijn hele leven lang hooguit 200 kilometer ver. Aan die andere kant van België (in het Duits “Jenseits von Belgien”) bestaat een voor velen haast exotische samenleving: omdat ze Duitstalig is, omdat haar verleden tot de verbeelding spreekt, omdat ze zich uitstekend in België schikt ... en nauwelijks bekend is ...

De Oostkantons waren tot 1920 een onderdeel van Duitsland. Pas na de Tweede Wereldoorlog kan men echt spreken van een regio maar deze bestaat eigenlijk uit twee stukken: enerzijds de streek van Eupen, anderzijds de Belgische Eifel, van mekaar gescheiden door de Hoge Venen. Het gaat om 80.000 Duitstaligen in België en binnen dit land vormen ze een culturele minderheid maar tegelijkertijd behoren ze tot een taalkundige meerderheid in Europa. Het Duits is zelfs de taal die door 20% van de Europeanen als moedertaal beschouwd wordt.

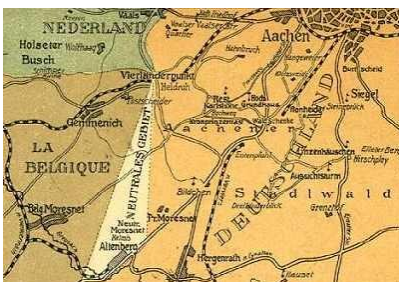
Oudheid en Middeleeuwen

Onze reis vatten we meer dan 2 000 jaar geleden aan. De streek is allesbehalve primitief, met dank aan de Kelten en de Romeinen. In Sankt Vith stond er een Keltische tempel en er zijn ook grafheuvels te vinden. In deze context bestaat er een Australische postzegel die een kruik vertoont die in Raeren werd gemaakt. De Romeinen legden hun heirbanen aan en een van de belangrijkste, die van Keulen naar Reims gaat via Duitstalig België. In 747 kiest Karel de Grote Aachen tot centrum van zijn politieke macht en belangrijk is dat de mensen rond dit centrum tevreden zijn... de regio's waren dan ook economisch goed ontwikkeld. Toch werd er ook veel strijd gevoerd tussen vorsten die hun territorium wilden uitbreiden en de ruïne van Burg Reuland is een overblijfsel van de vele versterkte vestigingen.

Vroeg moderne tijd (1500 tot 1794)

Terwijl de Vlaamse steden zich stilaan economisch profileren, vervaardigt Eupen Europa's kostbaarste lakens, kwalitatief vergelijkbaar met Brugse kant. Dit had te maken met de contrareformatie waarbij vele industriëlen wegluchtten uit Aachen en in Eupen de garantie kregen van een veilig bestaan.

Franse tijd (1794-1815)

De Luikse chemicus Jean-Jacques Dony ontwikkelde een fabricagemethode voor zink die in 1805 bruikbaar was. Zink was in die periode een luxeproduct. Hij was goed bevriend met Napoleon en fabriceerde voor hem zijn meest genegen bezit (een bad!) die hij meenam op al zijn militaire tochten. Dony verwierf de terreinen van Vieille-Montagne rond Kelmis. Omdat de zinkmijn financieel een goudmijn was werd het problematisch welk land eigenaar zou worden na het verdrijven van Napoleon. Uiteindelijk werd neutraal Moresnet gecreëerd waar de zonder taks gebrouwen drank rijkelijk vloeide. Er was ook geen verplichte legerdienst.

Pruisische periode (1815-1920)

De Pruisen zetten fel in op onderwijs zodat de welvaart in de beschreven gebieden veel hoger lag dan daarrond. In 1914 veranderden de omstandigheden en werden uitringen uitgevoerd om soldaten op te trommelen. In Baelen richtten de Duitsers een waar bloedbad aan.

Nieuw België (1920-1940)

Na de eerste wereldoorlog werd er een vredesverdrag gesloten waarbij in artikel 34 stond dat men in Eupen en Malmedy een referendum zou houden. Dit werd een pseudo referendum. Op een bepaald moment werd Mathias Jenniges als vertegenwoordiger van Duitstalig België verkozen maar zijn verkiezing werd als rechtsongeldig beschouwd. Er werden ook gesprekken gevoerd om de Oostkantons terug aan Duitsland te verkopen voor 200 miljoen goudmark. https://pdg.be/nl/desktopdefault.aspx/tabid-3983/7163_read-41445/

Anschluss Duitsland (1940-1945)

Duitstalig België werd erg geteisterd tijdens de tweede wereldoorlog. 33% van de mensen uit de streek zijn nooit teruggekeerd terwijl dat voor de hele Belgische bevolking maar zo'n

8% was. Spreker volgt de lotgevallen van een aantal families. Schrijnend is het verhaal van 11 zwarte Amerikaanse soldaten die opgevangen werden door een familie maar verklikt door hun overburen. Dit gebeurde in het gehucht Wereth. Hun overlijden werd niet eens gemeld door het Amerikaanse leger omdat zwarten tweederangsburgers waren. In mei 2004 werd een gedenkteken gewijd aan deze mannen.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Wereth_11

Ostbelgien (1945 tot vandaag)

De Oostkantons kenden in 1945 een moeilijke start omdat men verkeerd oordeelde dat alle inwoners daar pro-Duits zouden zijn geweest. 80% van de mannen werden zonder proces in de gevangenis van Verviers gegooid. Als zij een attest van model-A burger kregen wees dat op een vermoeden van onschuld. Mensen met een model B of C attest werden uitgesloten van alle sociale voorzieningen. In 1945 moest het Duits volledig wijken voor het Frans. Eigenlijk zijn het de Vlamingen die de Duitstalige Belgen gesteund hebben om via de vele staatshervormingen die vooral onder Wilfried Martens plaatsvonden te komen tot verregaande regionalisering. Op 23 oktober 1973 wordt de Duitse cultuurgemeenschap opgericht, momenteel hernoemd tot Duitstalige cultuurgemeenschap.

De laatste jaren voelen de Duitstalige Belgen zich ook echt Belg. Er is nu veel arbeidsmigratie naar Luxemburg maar ook gaan er veel jongeren studeren in Maastricht waar de cursussen in het Engels gegeven worden.

Jan De Broeck.

Tim Peinen

Optreden van de **Frivole Framboos**
“Troppo Maturo” op zondag 11 februari 2024
14 uur – Zaal Den Egger – Scherpenheuvel
nadere info volgt in onze volgende nieuwsbrief

SAMEN WANDELEN: Zolang de Duisburgsesteenweg afgesloten is, komen we samen (13u45') met Karel en Jan aan de Warandepoort (*nadien wederom aan de kapel van de H. Rita, aan de haltes van buslijnen*). De bestemmingen waar we naartoe gaan zijn volgens de actualiteit en de weeromstandigheden.

Geef elkaar een stukje liefde
Geef elkaar dat stukje moed
Gun elkaar wat meer de vrede
Het doet een ander oh zo goed

Leef voor elkaar ook met de kerst
Doe voor een ander extra je best
Door een stukje van je
menselijkheid te geven
Voor hen die een beetje achter
bleven

Roel van Ekeris

Black Friday

U koopt wat spek is voor uw bek
Men brengt het prompt naar uw vertrek
Net uit het rek? Men rijdt als gek
Was elke Friday maar zo Black!
Dan gaat het hard en elk apart
Gaan mensen met uw pak van start
Het loon een flard. De sfeer benard.
En elke werkdag pikkezwart

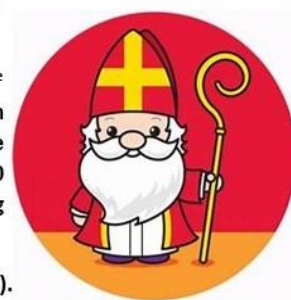
Ingezonden.

Dinsdag 5 december: Onze 2de Sinterklaaskwis

Die namiddag (14 uur) richten NEOS en OKRA Tervuren centrum gezamenlijk hun 2de Sinterklaaskwis in. Iedereen (ook van buiten de inrichtende verenigingen) is welkom voor een namiddag met vooral gemakkelijke vragen (A of B), koffie, taart en enkele verrassingen. Het aantal deelnemers wordt spijtig genoeg beperkt tot maximum 60 personen. Men kan nog zijn aanwezigheid melden door storting van €10 op rekening BE61 4345 1675 9117 vóór 1 december met vermelding “kwis”.

(of gd.maes@skynet.be – 02/687 46 06).

9-daagse reis naar Portugal samen met NEOS-Kortenbergh.

Enkele van onze leden hebben zich reeds ingeschreven voor deze reis, van maandag 15 tot dinsdag 23 april 2024, ingericht door NEOS-Kortenbergh. Men bezoekt er o.m. Porto, Aveiro, Braga, Guimarães, Nazaré, Fatima en Lissabon. Voor een dubbele kamer mag men rekenen op €1.995 en een eenpersoonskamer kost €385 meer (annulatieverzekering niet inbegrepen). Men meldt ons dat er nog enkele plaatsen vrij zijn, maar inschrijven vóór 30 november is noodzakelijk. Geïnteresseerd? Geef dan vlug een seintje aan Sylvia Didden: sylvia.didden@live.be – 0477 74 86 10.

Middagvoorstellingen tijdens de ouderenweek:

Dinsdag 21 november 2023 van 14.00 tot 15.30 u: Documentairefilm Rebels

Warandepoort - Basistarief € 6 – UiTPAS € 5,40 – kansentarief € 1,20.

Een documentairefilm (Nederlands gesproken, 67 minuten) van Ann Peuteman en Brecht Vanhoenacker.

Donderdag 23 november 2023 om 14.00 u: De Lassies op cruise

Warandepoort - Basistarief € 15 – UiTPAS € 13,50 – kansentarief € 3.

Met: Jelle Cleymans (zang), Sam Verhoeven (zang) en Pol Vanfleteren (zang, piano).

Noteer nu reeds ... donderdag 11 januari 2024:

Vanaf 12 uur in de zaal van Sint Jansevents, Kerkstraat: aperitief, uitgebreide hapjes, diner aan tafel (gamba salade met prei en curry, een winterstoofpotje met witloof en aardappelgratin, een trio van desserts en koffie).

Met optreden van Little Dixie.

All-in voor de prijs van €60 per persoon, te betalen vóór 31 december 2023 op rekening op rekening NEOS Tervuren **BE61 4345 1675 9117**.

Voor alle informatie en het volledige programma kan u terecht bij het clubbestuur:

Hilde MELLAERTS, voorzitter (lezingen/uitstappen)	hilde.mellaerts1@gmail.com	0499 32 10 04
Josiane CRAPS, o/voorzitter (logistiek/turnen),	josiane.craps@telenet.be	0476 77 67 90
Guy MAES, secretaris/penningmeester,	gd.maes@skynet.be	0475 48 67 07
Jan DE BROECK, verslaggever/fotograaf,	jandebroeck@scarlet	02 768 03 46
Lode DE REYMAEKER, nieuwsbrief,	lod@telenet.be	0478 78 20 97

SEIZOEN 2023-2024

DINSDAG 21 NOVEMBER
DOCUMENTAIREFILM

REBELS

"Genoeg zeggen de 'rebels' op leeftijd!"

DONDERDAG 23 NOVEMBER
DE LASSIES OP CRUISE

Er zal gezongen, gedanst, gegoocheld en gelachen worden.

WOENSDAG 14 FEBRUARI
VALENTIJN THÉ DANSANT

Een gezellige namiddag waar het moeilijk wordt om de benen stil te houden.

DINSDAG 16 APRIL
LENTE THÉ DANSANT

Met zijn 'feel good' optredens laat Davy Gillis jullie gegarandeerd mee zingen!

DINSDAG 14 MEI
LES TRIADOURS

Een onvergetelijke rit van de bruisende stad "Bruxelles" naar de liefdesstad "Paris".

CULTUUR TELKENS OM 14 UUR

WARANDEPOORT

CULTUURCENTRUM
MARKT 7B - TERVUREN
02 766 52 03
www.dewarandepoort.be

De Thé Dansants vinden plaats in Pachthof Stroykens - Duisburg
Er zal busvervoer voorzien worden.

MISSCHIEN OOK NOG IETS VOOR JOU?

ZO 26/11 - 20.30 u: JEROEN DE PAUW: SMAAK

ZA 16/12 - 20.30 u: LAÏS: DE LANGSTE NACHT

DO 23/5 - 20.30 u: HET FARCETHEATER: KOM VAN DAT DAK AF!